

1

EL GAT NEGRE

L'extraordinàriament estranya, i alhora casolana, història que estic a punt d'escriure, ni demano ni espero que la cregueu. Seria ben boig d'esperar-ho, en un cas en el qual tots els meus sentits refusen la seva pròpia evidència. Jo no estic boig, ni, amb tota seguretat, somiant. Però demà moriré, i avui em cal descarregar la meva ànima. El meu propòsit immediat és mostrar al món, clarament, breument i sense comentaris, una sèrie de simples esdeveniments domèstics. En les seves conseqüències, aquests esdeveniments m'han terroritzat, m'han torturat, m'han destruït. Però no penso aclarir-los. Per a mi no han representat sinó Horror, per a molts semblaran menys terribles que barrocs. En el futur, tal vegada, trobaran alguna ment més calmosa, més lògica i molt menys excitable que la meva, que no percebrà, en les circumstàncies que jo detallo amb temor, altra cosa que un seguit ordinari de causes i efectes del tot naturals.

Des que era nen vaig destacar per la docilitat i el bon caràcter. La meva tendresa cordial era tan singular que els meus companys se'n reien. M'agradaven especialment els animals, i els meus pares em regalaven gran varietat de bestioles. Passava gran part del temps amb elles i mai no em sentia més feliç que quan les tenia amb mi, acariciant-les. Aquesta peculiaritat de caràcter va créixer amb els anys, i, ja en l'edat adulta, vaig fer-ne una de les fonts principals de gaudi. A aquells que han tingut afecte per un gos fidel i eficaç no tindrè dificultat a explicar-los la naturalesa de la intensitat amb què aquell goig es produeix. Hi ha alguna cosa en l'amor generós i sacrificat d'una bèstia, que arriba directament al cor de qui sovint ha tingut ocasions de comprovar l'amistat mesquina i la fràgil fidelitat de l'home.

Vaig casar-me aviat i vaig tenir la sort de trobar en la meva esposa una disposició no diferent de la meva. Observant la meva inclinació pels animals domèstics, no deixava escapar cap ocasió de comprar-ne dels de mena més agradable. Teníem ocells, peixos de colors, un bell gos, conills, un simi petit i un gat.

Aquest darrer era particularment gros i bell, totalment negre, i astut fins a un grau sorprenent. En parlar de la seva intel·ligència, la meva dona, que en el fons era una mica supersticiosa, feia freqüents al·lusions a l'anti-

ga noció popular que considerava tots els gats bruixes disfressades. No és pas que ella parlés sempre seriosament d'aquest punt, i esmento el cas només perquè passava així, sense més motiu: diguem, per recordar-ho tot just ara.

Plute —aquest era el nom del gat— era el meu animal preferit, company de jocs. Jo era qui li portava el menjar, i ell em seguia a qualsevol lloc de la casa que jo anés. Em costava d'impedir fins i tot que em seguís pels carrers.

La nostra amistat va durar, així, diversos anys, durant els quals el meu temperament i caràcter generals —per causa del dimoni Intemperància— havien experimentat (m'avergonyeixo de confessar-ho) una radical alteració cap a l'empitjorament. Cada dia em feia més taciturn, més irritable, més desconsiderat dels sentiments dels altres. Fins vaig arribar a fer servir un llenguatge brutal amb la meua dona. I, al capdavant, vaig arribar a la violència personal. També, és clar, els meus animalons van haver d'experimentar el canvi del meu caràcter. No solament els descuidava, sinó que els maltractava. Amb Plute, però, encara guardava prou miraments per no maltractar-lo, mentre que no tenia escrúpols a fer-ho amb els conills, el mico o fins el gos, quan, per casualitat o per impuls d'afecte, se'm posaven davant. Però la malaltia creixia en mi —perquè quina malaltia es pot

comparar a l'alcohol!— i a la fi també Plute, que llavors ja es feia vell i, en conseqüència, es tornava esquerp, va començar a experimentar els efectes del meu mal geni.

Una nit, en tornar a casa, ben intoxicat, després de tavernejar per la ciutat, em va fer l'efecte que el gat evitava la meua presència. Jo el vaig agafar, però amb violència suficient per espantar-lo, i ell va reaccionar clavant-me una mossegada a la mà. Immediatament em va prendre la fúria d'un dimoni. No em reconeixia a mi mateix. Va semblar com si l'ànima em fugís volant del cos; i una més que diabòlica malignitat, alimentada per la ginebra, es va apoderar de totes les fibres del meu ésser. Vaig treure de la butxaca de l'armilla un ganivet, el vaig obrir i, aferrant la pobra bèstia pel coll, li vaig buidar intencionadament un ull! Envermelleixo, em sufoco, tremolo en escampar ara aquella atrocitat condemnable.

Quan al matí vaig recuperar la lucidesa —un cop ben adormits els vapors de la disbauxada nit—, vaig experimentar un sentiment mig d'horror mig de remordiment, pel crim de què era culpable; però era, en el millor dels casos, un sentiment feble i equívoc, i l'ànima es mantenia incommovible. Un cop més vaig submergir-me en l'excés, i aviat vaig ofegar en vi tota memòria de la mala acció.